

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/39/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119319638
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6119319638.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu H. R. C., C. so sídlom I. X, XXX XX E., Q.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému N.. V. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX, XXX XX R., o zaplatenie 9.057,44 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 11Csp/53/2020-106 zo dňa 01. júla 2020, takto

rozhodol:

I. Pripúšťa späťvzatie žaloby čo do zaplatenia sumy 4.686,19 Eur spolu s úrokom z omeškania 5,05% ročne zo sumy 4.686,19 Eur od 15.11.2016 do zaplatenia, v tejto časti rozsudok Okresného súdu Prešov, č.k. 11Csp/53/2020-106 zo dňa 01.07.2020 zrušuje a konanie zastavuje.

II. V prevyšujúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

III. Návrh žalobcu na prerušenie konania zamietá.

IV. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Žalobu zamietá.

II. Žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému súd nárok na náhradu trov konania nepriznáva.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 9, § 565, § 54a, § 879v, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 103 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 9 ods. 2 písm. a), j), § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.12.2011 do 31.12.2012, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že dňa XX.XX.XXXX bola uzatvorená formulárová zmluva o úvere „pôžička na bývanie“ medzi veriteľom I. bankou, a.s. a žalovaným ako dlžníkom. Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 10.000,- Eur, ktorý mal vrátiť v pravidelných mesačných splátkach, išlo o nepoistený úver. V úvodnej časti zmluvy sú údaje o žalovanom, z ktorých vyplýva, že je zamestnaný u konkrétneho zamestnávateľa s priemerným mesačným príjmom 2.000,- Eur netto. Zistené bolo aj to, že spláca ďalšie úvery po 1.500,- Eur. Z listiny označenej ako „A. stav úveru“ vyplýva, že žalovaný celkovo zaplatil sumu 5.628,75 Eur. Pokiaľ ide o mesačné splátky po 144,- Eur, poslednú zaplatil v celosti dňa 20.11.2015. Nasledujúci mesiac uhradil už len 52,29 Eur a žiadne iné platby už veriteľovi nepoukázal. Listom zo dňa

18.10.2016 upozornil žalovaného, že má dlh na splátkach viac ako 3 mesiace, a preto ho vyzval na jeho úhradu v lehote 15 dní od doručenia výzvy, a zároveň ho upozornil, že ak k úhrade nedôjde, banka je oprávnená vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Uvedený list ešte v ten istý deň zaslal žalovanému, čo preukázal poštovým podacím hárkom. Listom zo dňa 14.11.2016 následne oznámil žalovanému, že úver predčasne zosplatnil ku dňu 14.11.2016 a zároveň ho vyzval aj na úhradu dlhu v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Žalobca nepredložil dôkaz o doručení, avšak tento tvorí prílohu k žalobe, preto platí fikcia jeho doručenia spolu so žalobou.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že je nepochybné, že uzatvorená zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, preto bolo potrebné vyhodnotiť aj premlčanie uplatnenej pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka. Žaloba bola podaná dňa 22.06.2019, teda už za účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, ktorý je účinný od 05.12.2018. Podľa ustálenej súdnej praxe posúdenie premlčania uplatneného nároku je potrebné považovať za prioritné. V tomto smere poukázal na § 103 Občianskeho zákonníka a uviedol, že zastáva názor, že začiatok plynutia premlčacej doby sa má odvíjať od prvej omeškanej splátky, ktorá nebola uhradená, čo je logický dôsledok zásady upravenej v § 101 Občianskeho zákonníka, spočívajúcej v tom, že relevantné je posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Poukázal na to, že rovnaký právny záver vyplýva aj z iných súdnych rozhodnutí a na niektoré z nich priamo odkázal. V danom prípade sa žalovaný dostal do omeškania so splátkou splatnou dňa 20.12.2015 (tú uhradil len čiastočne), preto trojročná premlčacia doba plynie od 21.12.2015 a uplynula dňa 21.12.2018. Keďže žaloba bola podaná až dňa 22.06.2019, pohľadávka je premlčaná, a preto žalobu zamietol. Pre úplnosť dodal, že podľa vyjadrenia žalobcu má trojročná premlčacia doba plynúť od splátky splatnej dňa 20.10.2016, s čím však nesúhlasil, keďže k zosplatneniu úveru došlo dňa 14.11.2016 a s poukazom na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nebola pri tejto splátke splnená zákonná podmienka trojmesačného omeškania. Pre úplnosť dodal, že aj keby pohľadávka nebola premlčaná, nebolo by možné žalobe vyhovieť v celom rozsahu. V spornej zmluve totiž chýbajú náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., a to uvedenie druhu spotrebiteľského úveru, uvedenie celkovej čiastky na zaplatenie a aj uvedenie predpokladov na výpočet RPMN, pričom ide o povinné náležitosti. S poukazom na § 11 ods. 1 písm. a) uvedeného zákona platí preto fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, čo znamená, že žalovaný by mal vrátiť len sumu poskytnutého úveru, t.j. 10.000,- Eur, a keďže zaplatil 5.628,75 Eur, jeho dlh činí len 4.371,25 Eur.

5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobca bol v celom rozsahu neúspešný, preto mu nárok na náhradu trov konania nevznikol, na rozdiel od úspešného žalovaného, ktorému však žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v celom rozsahu. Odvolanie podal z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia a porušenia práva na spravodlivý proces. V prvom rade sa nestotožnil s právnym posúdením premlčania a poukázal na to, že pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Každá zo splátok tak predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich platí trojročná premlčacia doba samostatne. Ďalej poukázal na § 565 Občianskeho zákonníka a uviedol, že veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto ďalšiu splátku dlhu. V posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (14.11.2016) v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšej nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nespĺnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, t.j. splátky splatnej dňa 20.10.2016. Z uvedeného dôvodu preto považuje za nesprávny súdny výklad, pretože tento by v praxi znamenal, že niektoré splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by boli nepremľané, avšak zostatok dlhu by v ten istý moment bol už premlčaný. Rovnako namietal, že súd sa v tomto smere nevysporiadal s otázkou, že vyššie uvedené splátky boli napriek jeho názoru uplatnené včas žalobou, a aj tieto v časti bez bližšieho odôvodnenia zamietol pre premlčanie, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia. Mal za to, že svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby. Nesprávny procesný postup súdu videl v tom, že aplikáciou § 54a Občianskeho zákonníka došlo k značnému narušeniu princípov právneho štátu a k porušeniu ďalších práv a slobôd, ktoré vymenoval vo svojom odvolaní. Poukázal na skutočnosť, že uvedené ustanovenie

vykazuje obdobný zásah do Ústavou SR garantovaného práva na súdnu ochranu tak, ako vykazovalo protiústavné ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, ktoré bolo Ústavným súdom SR dňa 07.08.2018 vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 11/2016 vyhlásené za nesúladne s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. V zmysle uvedeného má za to, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov, a preto ak súd hodlal aplikovať § 54a Občianskeho zákonníka na prejednávaný prípad, mal potom podľa jeho názoru konanie prerušiť a podať návrh na začatie konanie o nesúlade právnych predpisov s Ústavou SR. Zároveň zobral žalobu v časti o zaplatenie 4.686,19 Eur spolu s úrokom z omeškania 5,05% ročne z uvedenej sumy od 15.11.2016 do zaplatenia späť, pričom navrhol, aby súd konanie v tejto časti zastavil. Zároveň navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že vo zvyšnej časti žalobe vyhovie, resp. rozsudok zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. aby konanie prerušil a podal návrh na začatie konania o nesúlade právnych predpisov. Zároveň si vyčísliť aj trovy odvolacieho konania.

7. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. K nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolací súd uvádza, že nezávislosť rozhodovania súdov sa musí uskutočňovať v ústavnom a v zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 ods. 1 a nasl. Ústavy SR a z čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť, a to spôsobom zakotveným v § 220 ods. 2 C.s.p.. Preto z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Povinnosťou súdu je vždy taktiež dostatočným a rozumným spôsobom vyrovnať sa s argumentmi sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na jeho rozhodnutie. Neznamená to však, že súd musí rozhodnúť v súlade so skutkovým a právnym názorom tej ktorej strany, postačuje, že sa s jej argumentmi vo svojom rozhodnutí ústavne akceptovateľným spôsobom vyrovná. K naplneniu tejto odvolacej námietky nedošlo.

12. K námietke o nesprávnom právnym posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových

záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

13. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

14. Podľa § 162 ods. 1 písm. b) C.s.p., súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) návrh na začatie konania.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

17. Podľa § 370 ods. 1 C.s.p., ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

18. Podľa § 370 ods. 2 C.s.p., súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

19. Podľa § 370 ods. 3 C.s.p., ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

20. V prejednávanvej veci vzal žalobca podaním zo dňa 24.07.2020 žalobu čiastočne späť, a to v časti istiny vo výške 4.686,19 Eur spolu s úrokom z omeškania 5,05% ročne zo sumy 4.686,19 Eur od 15.11.2016 do zaplatenia. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd vyzval žalovaného listom zo dňa 25.03.2021, aby v stanovenej lehote od doručenia predmetnej výzvy oznámil, či súhlasí s čiastočným späťvzatím žaloby žalobcom. Žalovaný sa v stanovenej lehote k predmetnej výzve nevyjadril. Žalobca má dispozičné právo k žalobe, a teda môže ju vziať späť v celom rozsahu alebo čiastočne i po rozhodnutí súdu prvej inštancie. Keďže po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie, avšak pred nadobudnutím právoplatnosti predmetného rozsudku, žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie istiny 4.686,19 Eur s prísl. späť a žalovaný nevyslovil nesúhlas s jej späťvzatím, s ohľadom na uvedený procesný úkon žalobcu, odvolací súd pripustil späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie istiny 4.686,19 Eur s prísl. v zmysle ust. § 370 ods. 1 a 2 C.s.p. a v uvedenej časti rozsudok zrušil a konanie zastavil.

21. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby zo strany žalobcu, predmetom konania ostala už suma 4.371,25 Eur s prísl. .

22. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva o úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

23. Súd prvej inštancie zamietol žalobcu v celom rozsahu z dôvodu, že žalobca podal žalobu po uplynutí premlčacej doby, ktorú počítal od prvej splátky pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru, t.j. od splátky

splatnej dňa 20.12.2015. Žalobca s takýmto počítaním premlčacej doby nesúhlasil a mal za to, že premlčaciu dobu je potrebné počítat' od poslednej nezaplatennej splátky, ktorá predchádzala zosplatneniu dlhu v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa preto zaoberal otázkou, od ktorého momentu sa odvíja začiatok plynutia premlčacej doby v prípade zosplatneného dlhu.

24. V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie na predmetný prípad správne aplikoval už platné a účinné ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka, ktoré tak súdom dáva možnosť ex offio skúmať, či žalobcom uplatnené právo na zaplatenie dlhu zo strany spotrebiteľa nie je premlčané. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu, ktorá hovorí, že: „Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondikcia, t.j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie.“ Z uvedeného ustanovenia teda možno vyvodit' oprávnenie súdov ex offio prihliadať na premlčanie v prípade spotrebiteľských sporov, avšak s poukazom na prechodné ustanovenie § 879v Občianskeho zákonníka, tak súdy môžu postupovať len v prípade konaní začatých po účinnosti uvedeného ust. § 54a Občianskeho zákonníka, t.j. po 05.12.2018. Vzhľadom na to, že v predmetnom prípade bola žaloba podaná na súde dňa 22.06.2019, t.j. už za účinnosti ust. § 54a Občianskeho zákonníka, bolo možné ust. § 54a Občianskeho zákonníka v predmetnom prípade aplikovať.

25. Možnosť predčasne zosplatniť spotrebiteľský úver v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka je upravená v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka s tým, že pre platné zosplatnenie úveru je potrebné kumulatívne dodržanie tam stanovených podmienok, a to: (i) ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, (ii) dohoda medzi veriteľom a dlžníkom o tom, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (ide o tzv. stratu výhody splátok), prípade celý dlh sa stane zročným aj vtedy, ak to bolo určené v rozhodnutí súdu, (iii) uplatnenie práva najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a (iv) upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Až po kumulatívnom splnení uvedených podmienok možno dospieť k záveru, že došlo k platnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru.

26. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti je toto ustanovenie tzv. lex specialis k § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak sa totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, stanú sa následne splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, čo by však bolo v podstate v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom sa stali zročnými aj ďalšie splátky. Táto okolnosť však nemá vplyv na plynutie premlčacej doby. Treba zdôrazniť, že ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nedošlo k novelizácii § 103 Občianskeho zákonníka, a preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada a nie od okamihu predčasného splatenia, resp. nie od okamihu splatnosti nezaplatennej splátky, ktorá predchádzala predčasnému zosplatneniu úveru. Skutočnosť spočívajúca v zosplatnení poskytnutého úveru len deklaruje, že došlo k splatnosti dlhu v celom rozsahu, avšak dôvodom vzniku zosplatnenia celého poskytnutého úveru je nesplatenie určitej splátky, teda už od tohto momentu začína plynúť premlčacia doba. Moment zosplatnenia poskytnutého úveru tak nezakladá začiatok plynutia premlčacej doby, rovnako ho nezakladá ani dátum splatnosti nezaplatennej splátky, ktorá predchádzala zosplatneniu úveru, ale rozhodujúcou okolnosťou, z ktorej je potrebné vychádzať je dátum splatnosti tej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu celého úveru, ako to vyplýva z § 103 Občianskeho zákonníka.

27. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo, že v predmetnom prípade išlo o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom medzi stranami nebola sporná dohoda o strate výhody splátok. V spise sa ďalej nachádzala Výzva na zaplatenie dlžnej časti úveru (č.l. 12) zo dňa 18.10.2016, z ktorej vyplýva, že ku dňu 17.10.2016 bol žalovaný viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti, pričom dlžná čiastka k tomuto dňu predstavovala sumu 1.391,96 Eur (1.380,71 Eur istina, 11,25 Eur poplatky). Právny predchodca žalobcu zároveň vyzval žalovaného na zaplatenie tejto dlžnej čiastky v lehote 15 dní, pričom bol žalovaný zároveň upozornený na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti. Žalobca zasielanie tejto výzvy preukázal súdu prvej inštancie. Následne až listom zo dňa 14.11.2016 došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti poskytnutého úveru ku dňu 14.11.2016. Z uvedeného tak vyplýva, že došlo ku kumulatívne splneniu podmienok pre platné vyhlásenie predčasnej splatnosti poskytnutého úveru.

28. Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že bolo potrebné správne identifikovať tú splátku, pre ktorú došlo k zosplateniu celého úveru. Odvolací súd v tomto smere uvádza, že z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie nevyplynulo, aby právny predchodca žalobcu vo Výzve zo dňa 18.10.2016, ako ani v liste zo dňa 14.11.2016 presne označil splátku, od ktorej nezaplatenia odvíjal svoje právo na zosplatenie celého úveru. Súd prvej inštancie mal za to, že by malo ísť o prvú splátku, ktorá nebola uhradená. V prípade, ak by odvolací súd pri identifikácii nezaplatennej splátky pre ktorú došlo k zosplateniu poskytnutého úveru vychádzal z dlžnej sumy uvedenej vo Výzve zo dňa 18.10.2016, t.j. sumy vo výške 1.380,71 Eur, potom by bolo možné dospieť k záveru, že žalovaný musel byť v omeškaní s platením splátky splatnej už v mesiaci december 2015 (zvyšok neuhradenej decembrovej splátky 84,71 Eur (144,- Eur - 59,29 Eur) pripočítanej k neuhradeným splátkam za mesiace XX/XXXX - XX/XXXX . - spolu vo výške 1.296,- Eur = 1.380,71 Eur). Z uvedeného tak vyplýva, že skutočne prvou nezaplatenou splátkou pre ktorú došlo k zosplateniu úveru poskytnutého žalovanému bola splátka splatná dňa 20.12.2015. V prípade, ak by odvolací súd posudzoval postup súdu prvej inštancie týmto spôsobom, dospel by k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, ktorý počítal premlčaciu dobu v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka od uvedeného dátumu.

29. V prípade, ak pri posúdení premlčacej doby vychádzame z údajov uvedených vo Výzve zo dňa 18.10.2016, t.j. že ku dňu 17.10.2016 bol žalovaný viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti, pričom z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že žalovaný mal mesačné splátky uhrádzať vždy k 20. dňu príslušného kalendárneho mesiaca, potom možno dospieť k záveru, že najneskôr prvou nezaplatenou splátkou pre ktorú došlo k zosplateniu úveru bola splátka splatná dňa 20.06.2016.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené tak možno konštatovať, že v predmetnom prípade je teda zrejmé, že premlčacia doba začala s ohľadom na ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynúť najneskôr odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, t.j. od 14.11.2016. Ako bolo však už uvedené vyššie, a ako vyplýva aj z vykonaného dokazovania, dlžnou splátkou pre ktorú nastalo zosplatenie úveru bola už splátka splatná dňa 20.12.2015, resp. najneskôr splátka splatná dňa 20.06.2016, teda od uvedeného dátumu začala plynúť premlčacia doba v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka, pričom táto uplynula dňa 20.12.2018, resp. najneskôr dňa 20.06.2019. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná dňa 22.06.2019, teda po uplynutí premlčacej doby, súd prvej inštancie správne žalobu zamietol.

31. Vychádzajúc z vyššie uvedeného tak možno dospieť k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, a teda, že v čase podania žaloby bolo právo žalobcu v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka už premlčané, a teda bol daný dôvod na zamietnutie žaloby v celom rozsahu.

32. Súd prvej inštancie rovnako správne rozhodol aj o trovách konania, ktoré nepriznal žiadnej sporovej strane, keďže úspešný žalovaný bol v konaní pasívny a nevznikli mu žiadne trovy konania a neúspešnému žalobcovi tieto priznané byť nemohli.

33. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom rozsahu, t.j. čo do zaplatenia sumy 4.371,25 Eur s prísl. a v súvisiacom výroku II. o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

34. K návrhu žalobcu na prerušenie konania a iniciovania konania na Ústavnom súde SR o súlade právnych predpisov odvolací súd uvádza, že § 162 ods. 1 písm. b) C.s.p. sa vzťahuje na prípady, ak súd pred rozhodnutím vo veci dospeje k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka danej veci je v rozpore s Ústavou, zákonom, alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika

viazaná, potom v takom prípade podá na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na začatie konania. Z uvedeného ustanovenia tak vyplýva, že tento postup sa uplatní v prípade, ak k takémuto záveru dospeje súd a nie sporová strana. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom sporovej strany, preto ani z toho dôvodu nemôže byť daný dôvod na prerušenie konania a podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov. V priebehu odvolacieho konania nedospel odvolací súd k potrebe prerušenia tohto konania a iniciovania konania o súlade právnych predpisov na Ústavnom súde SR, preto nepovažoval aj vzhľadom na vyššie uvedené potrebné a dôvodné vyhovieť návrhu žalobcu v tomto smere. Odvolací súd navyše dáva do pozornosti, že v prípade § 54a Občianskeho zákonníka bolo už v roku 2020 iniciované konanie na Ústavnom súde SR, a to Okresným súdom Martin, avšak do dňa rozhodovania odvolacieho súdu Ústavný súd SR nevydal žiadne rozhodnutie vo vzťahu k uvedenému ustanoveniu a ani nepozastavil jeho účinnosť, preto ani v tomto smere nepovažoval odvolací súd za potrebné konanie prerušiť. Z uvedených dôvodov návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

35. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešný bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov C.s.p. zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).